

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 26. dubna 2022

Je třeba zpřesnit prezidentské pravomoci a usnadnit podání ústavní žaloby

Problematické ústavní nastavení a praxe výkonu prezidentského úřadu po zavedení přímé volby prezidenta republiky vyvolávají riziko nebezpečného zablokování politického systému a nevymahatelnosti ústavních pravidel. Průtahy při jmenování vlády či odvolávání a jmenování ministrů, existence vlády opírající se jen o důvěru prezidenta a faktická nemožnost podrobit sporné kroky prezidenta kontrole ze strany Ústavního soudu ohrožují principy parlamentní republiky. Platforma Rozumné právo považuje za potřebné změnit Ústavu tak, aby nebylo možné relativně často porušovat Ústavu a principy parlamentní republiky a aby byla zajištěna účinná právní obrana proti takovému jednání prezidenta.

Ve svém 23. stanovisku se názorová platforma Rozumné právo zabývá otázkami fungování našeho ústavního systému a role prezidenta republiky v něm. Zavedení přímé volby prezidenta vneslo do ústavního systému nový prvek zesílené politické legitimacy. Zachována byla však ústavní úprava, která roli prezidenta ne vždy specifikuje zcela jednoznačně a ponechává mu nepřiměřeně široký prostor zejména ve věcech jmenování nové vlády.

Platforma Rozumné právo konstatuje: „Změna Ústavy by měla být výsledkem politických jednání, odborných konzultací a pokud možno širokého konsensu. Považujeme však změnu Ústavy za potřebnou, stávající systém v sobě obsahuje závažná rizika. Máme za to, že v demokratickém právním státě je nežádoucí, aby bylo možné relativně často porušovat Ústavu a důležité právní principy, aniž by proti takovému postupu byla účinná právní obrana.“

Názorová platforma Rozumné právo proto doporučuje, aby byly zmírněny podmínky pro podání ústavní žaloby proti prezidentu republiky, jmenování vlády bylo svázáno pevnými lhůtami a již druhý pokus byl svěřen parlamentu, aby se nová vláda ujala svých funkcí až po vyslovení důvěry parlamentem a aby byla výslovně stanovena povinnost prezidenta řídit se při jmenování členů vlády návrhem jejího předsedy.

Kontakty pro média:

tajemnik@rozumnepravo.cz, (Jakub Kocmánek)

nebo

Robert Neruda, robert.neruda@havelpartners.cz,

Náborová platforma Rozumné právo je nezávislá expertní skupina právníků působících v nejrůznějších oborech práva v praxi i v akademii. Jejím cílem je poskytnout vládě, parlamentu a dalším veřejným institucím odbornou opozituru návrhů zákonů a dalších regulatorních opatření a zároveň sloužit jako rezervoár podnětů pro jejich racionální implementaci v tuzemských podmínkách. Platforma Rozumné právo není spojena s žádnou politickou stranou nebo hnutím, obchodní společností nebo jinou institucí a všichni její členové vykonávají svou činnost bez nároku na honorář nebo jinou odměnu. Stanoviska publikovaná na platformě Rozumné právo nejsou stanovisky organizací, v nichž členové náborové platformy působí.